

Kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhteet Helsingissä

Toimialajohtaja Tommi Laitio

Helsinki

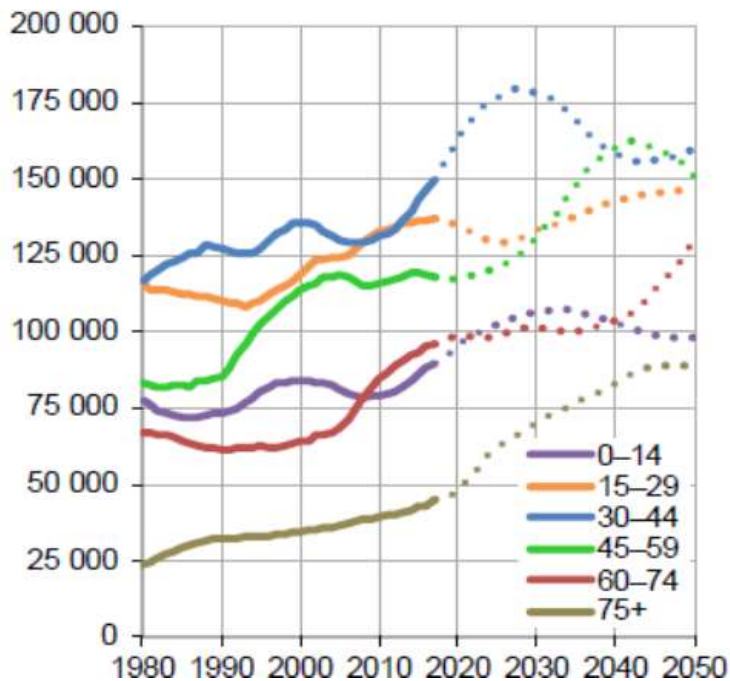

”Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.” - Kuntalaki

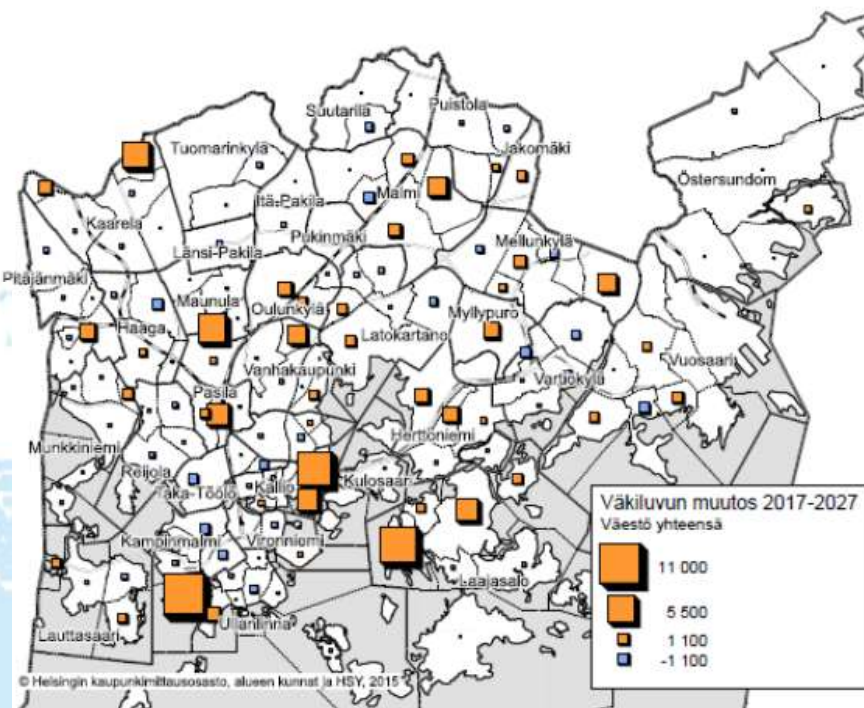
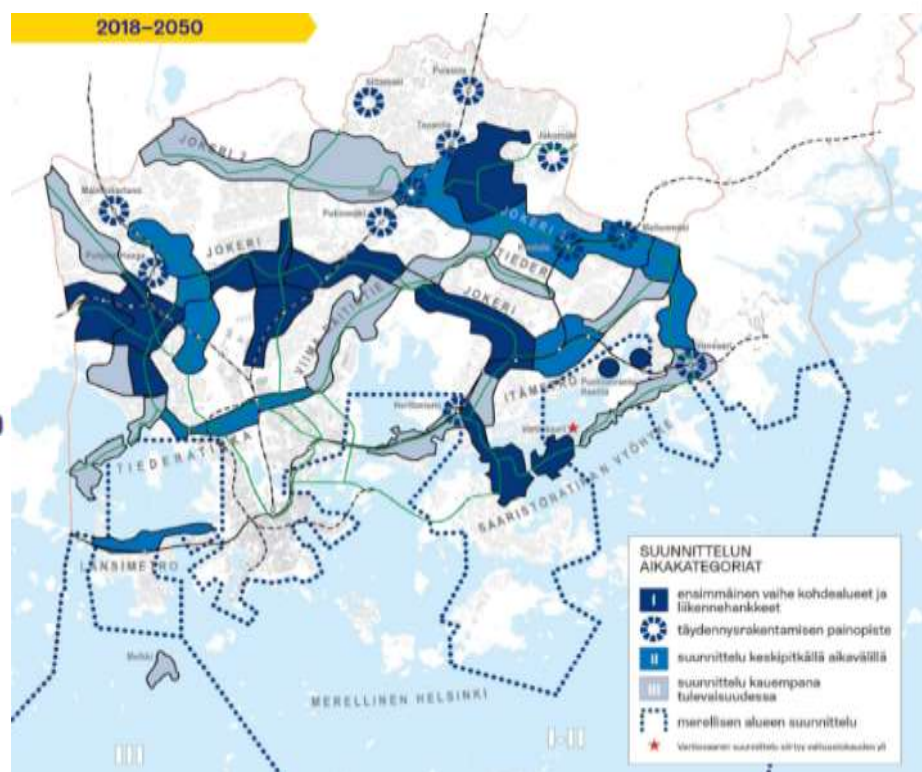

Helsinki on kohta väkirikkaampi, monimuotoisempi ja kaupunkilaisempi.

Väkiluku kasvaa kaikissa ikäluokissa.

Joukkoliikenteen uudet reitit tekevät Helsingistä usean keskuksen kaupungin.

Väkiluku kasvaa kaikkialla, mutta erityisesti kantakaupungissa.

Miksi vapaa-ajan olosuhteita tarvitaan?

Kirjastopalvelut, nuorisotyö, kulttuuri ja liikunta edistävät hyvinvointia, sivistystä, kiinnittymistä omaan paikkakuntaan sekä luottamusta omaan tulevaisuuteen, yhteiskuntaan ja muihin ihmisiin.

Vapaa-ajan palvelut myös edistävät kaupungin houkuttelevuutta matkailijoille ja yrityksille.

Palvelujen tuottaminen ja tukeminen on kunnan lakisääteinen tehtävä.

Onneksi vapaa-ajan mahdollisuuksia tuottavat muutkin kuin kaupunki.

Helsingin tehtävä

1. Yhteisten pelisääntöjen rakentaja ja valvoja

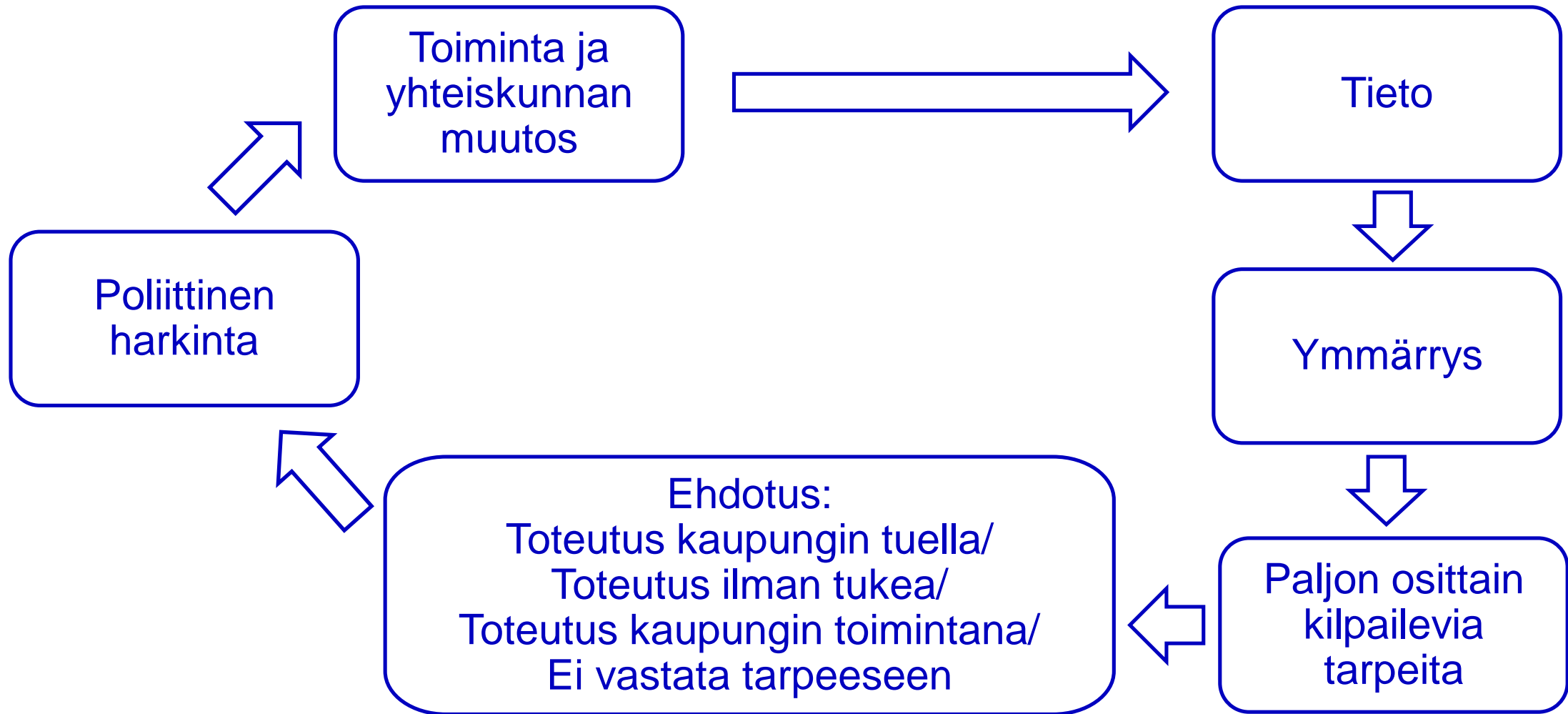
2. Mahdollistaja

- Neuvonta ja konsultointi
- Avustus
- Rahoitus
- Maankäyttö
- Luvat

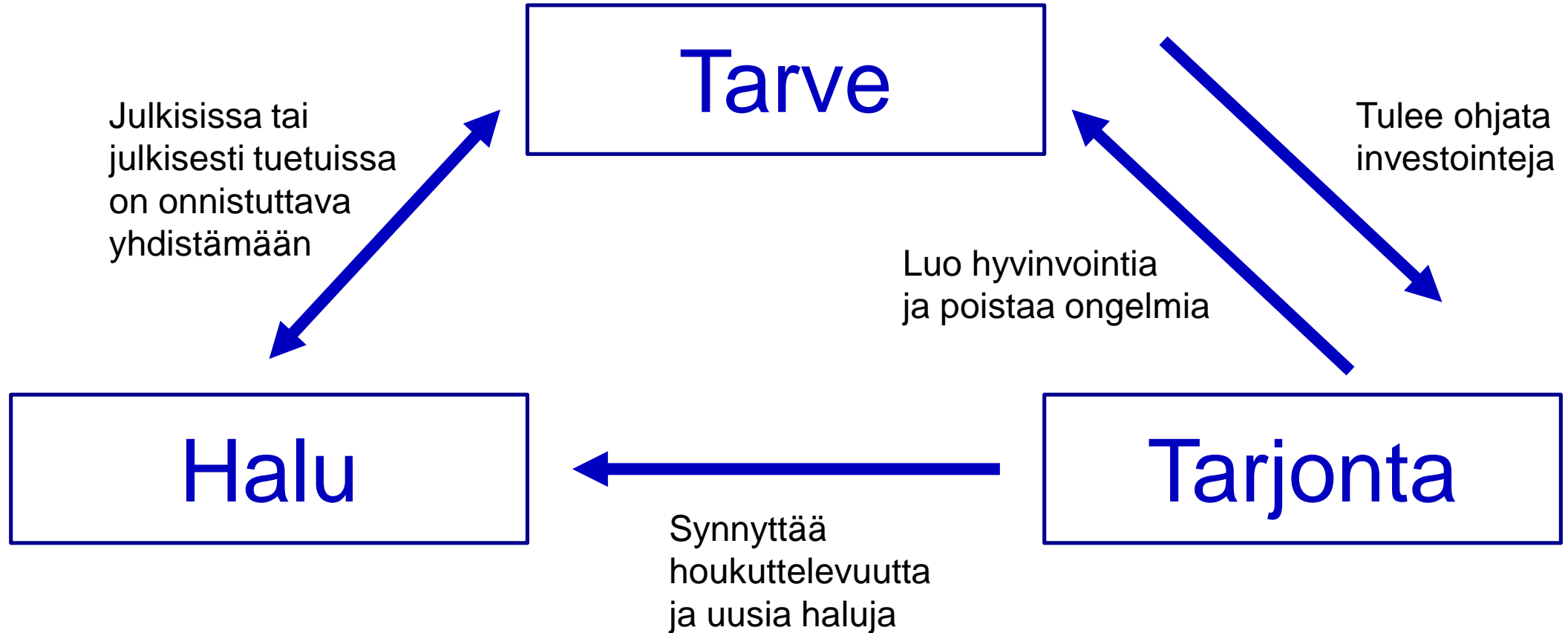
3. Palvelutuottaja

Näin se parhaillaan kaupungilla toimii

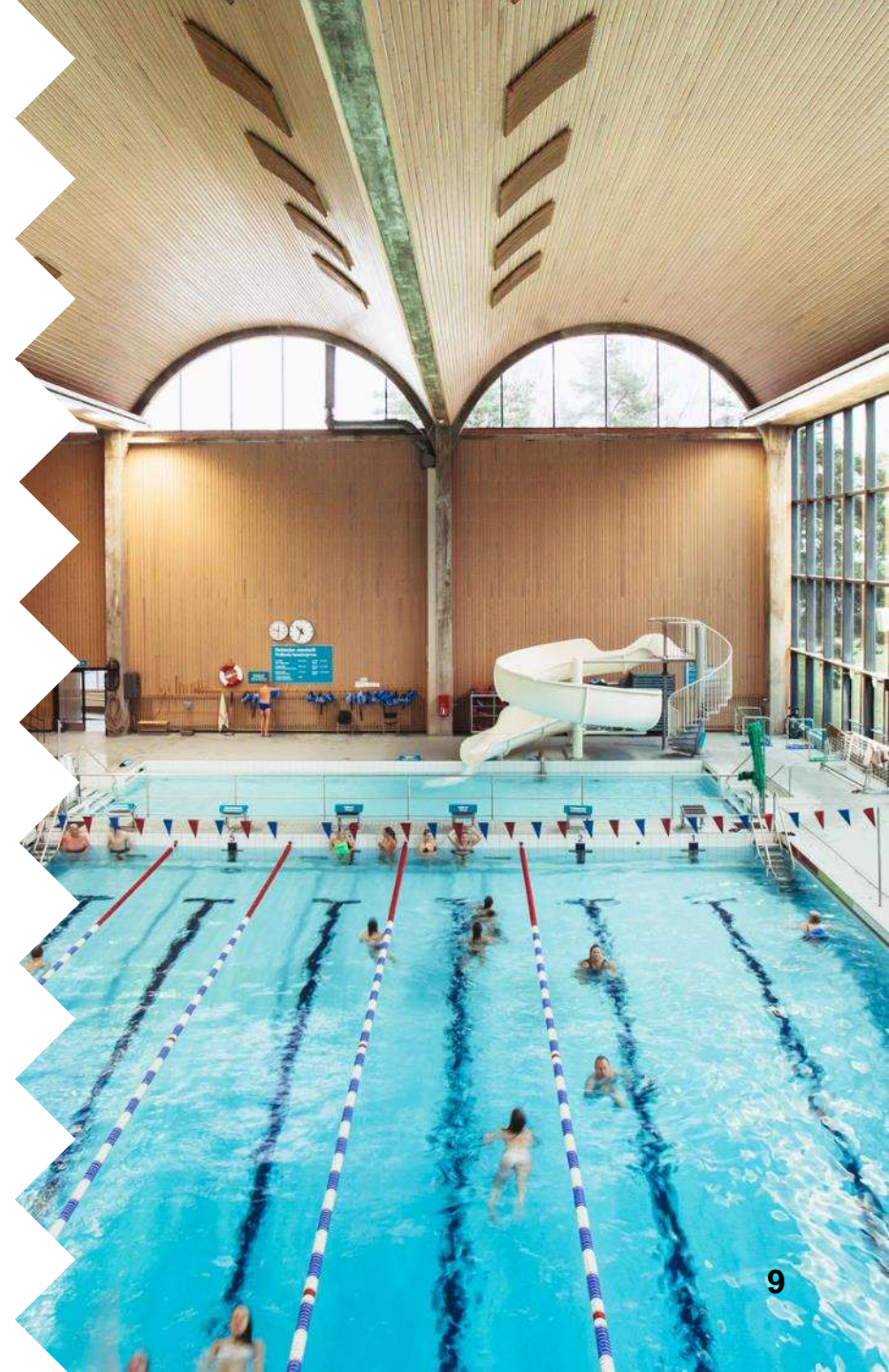
Tarpeiden ja tarjonnan suhde on monimutkainen.

Olosuhteiden periaatteet

1. Olosuhdekehittämisen periaatteet
2. Kaikille käytössä oleva tietopohja
3. Saavutettavuustarkastelut nykyisistä palveluista
4. Yhteistyötavat ja tilaisuudet
5. Kaupungin oma palvelutuotanto
  1. Kaupungin palvelutuotannon tehtävät
  2. Toimialan omat tilasuunnittelun periaatteet
6. Yleishyödyllisten ja yksityisen projektien arviointikriteerit
7. Ehdotukset avustus- ja tukijärjestelmän uudistamiseksi

Olosuhteet

Olosuhteilla tarkoitetaan tiloja ja alueita, joissa kulttuurin ja vapaa-ajan toimintaa ja palveluja voidaan toteuttaa joko kaupungin itse tuottamana tai muiden järjestämänä.

Olosuhteita ovat esimerkiksi:

- Liikuntapaikat (sisä ja ulko)
- Venepaikat
- Alueelliset kulttuuritilat
- Koulurakennukset vapaa-ajan toiminnassa
- Taiteilijoiden työ- ja esitystilat
- Kulttuuritalot
- Kirjastot
- Nuorisotilat
- Ulkoilualueet
- Esiintymislavavat
- Tapahtuma-alueet
- Harjoitustilat
- Kokoelma- ja näyttelytilat
- Julkinen taide

Olosuhde-kehittämisen periaatteet

Lautakunnan 19.6.2018 periaatteet:

- Kasvava kaupunki, kasvavat palvelut
- Saavutettavuus ohjaa suunnittelua
- Koulutilojen hyödyntäminen
- Tarve määritellään riippumatta siitä, kuka palvelun lopulta tuottaa
- Otetaan huomioon väestönkasvu, eriarvoisuuden torjuminen, elinvoiman lisääminen, pääkaupunkiasema, matkailu
- Digitalisaation hyödyntäminen
- Suunnittelu kumppaneiden kanssa

Ehdotus valmis vuoden 2019 aikana.

Kaikille käytössä oleva tietopohja

Luotettava ja helppokäyttöinen tapa kaikille käyttää ja jakaa tietoa. Yhteinen tietopohja helpottaa yhteistä suunnittelua ja tekee vaikuttamistyön helpommaksi.

Toimintamalli rakennetaan vaiheittain niin, että se on aidosti kaikille hyödyllinen.

Aloitetaan jo 2019 väestökehitykseen ja joukkoliikenteen liittyvästä tiedosta.

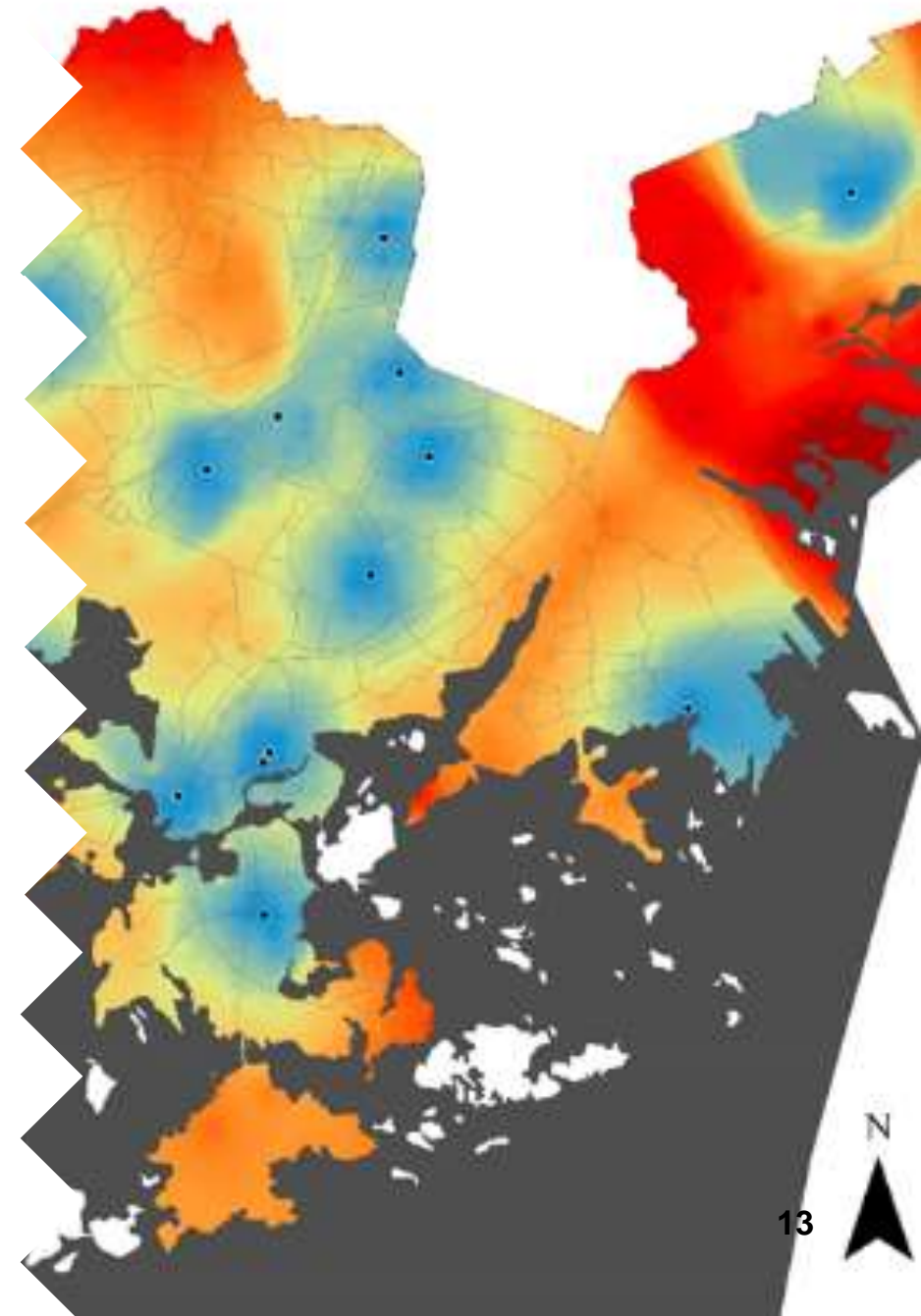
Saavutettavuus- tarkastelut nykyisistä palveluista

Palvelujen luokittelu kolmeen luokkaan:

1. **Lähipalvelu:** Enintään 10-20 minuuttia kävelen
2. **Aluepalvelu:** Joukkoliikenteen solmukohdissa. Enintään 15-20 minuuttia julkisella liikenteellä
3. **Kaupunkipalvelu:** Koko kaupungin ja matkailijoiden tarpeisiin

Lisäksi otettava huomioon alueiden ja yksilöiden erot hyvinvoinnissa ja toimintakyvyssä.

Ensimmäiset 3-5 tarkastelua vuoden 2019 aikana.

Yhteistyötavat ja tilaisuudet

Ryhmä 1:

Tuottaa vapaa-ajan olosuhteita. Ei käytä olosuhteita vapaa-ajan toimintaan.

Esim.

kauppakeskus

Ryhmä 2:

Tuottaa vapaa-ajan olosuhteita. Käyttää olosuhteita vapaa-ajan toimintaan.

Esim. tekonurmen

rakentanut seura

Ryhmä 3:

Ei tuota vapaa-ajan olosuhteita. Ei käytä olosuhteita vapaa-ajan toimintaan.

Ryhmä 4:

Ei tuota vapaa-ajan olosuhteita. Käyttää olosuhteita vapaa-ajan toimintaan.

Esim.

musiikkiopisto

Kaupungin oma palvelutuotanto

Jokaisella toiminnan alueella määrittely:

- mitä kaupunki tekee itse
- mitä kaupunki tukee
- mitä kaupunki tekee yhdessä kumppaneiden kanssa
- mitä määritellään oman palvelutuotannon ulkopuolelle

Vuoden 2020 aikana kumppaneiden kanssa.

Yleishyödyllisten ja yksityisten projektien arviointikriteerit

Päätöksentekoa tukeva pisteytysmalli, jolla arvioidaan esitettyjä kulttuurin ja liikunnan hankkeita esim. rahoituksen, käyttötalouden, alueellisen sijoittumisen, käyttäjämäärän ym. näkökulmasta. Luottamus kaupungin toimintaan kasvaa, kun kriteerit myös hakijoiden tiedossa.

Ensimmäinen versio 2019 aikana.

Ehdotukset avustus- ja tukijärjestelmän uudistamiseksi

Kulttuurin, liikunnan, kirjastojen ja nuorisotyön tuki- ja avustusmallien vertailu.

Ehdotukset siitä, miten tukijärjestelmää tulisi uudistaa, jotta vapaa-ajan olosuhteet kehittyvät ja ovat hyvässä käytössä Helsingissä.

Ehdotukset vuoden 2019 aikana.

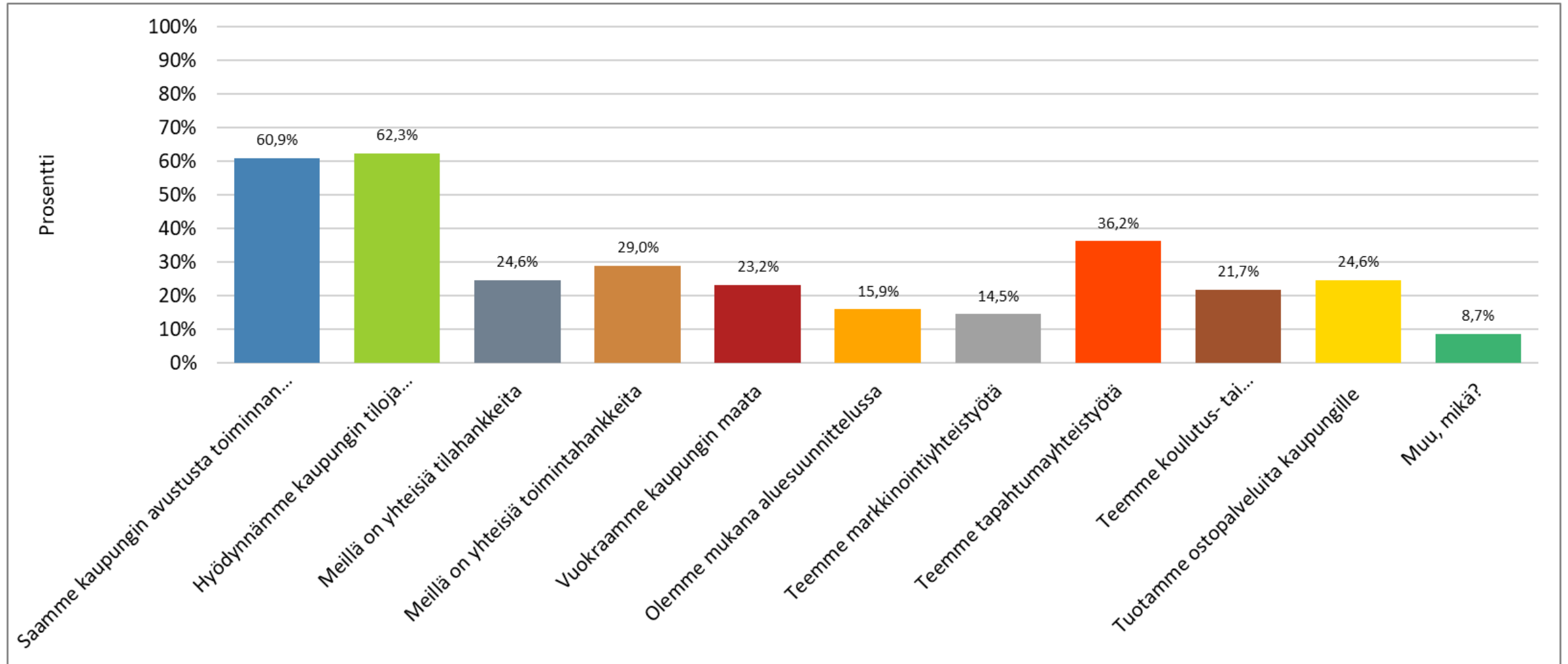

Mitä kuulimme teiltä etukäteiskyselyssä?

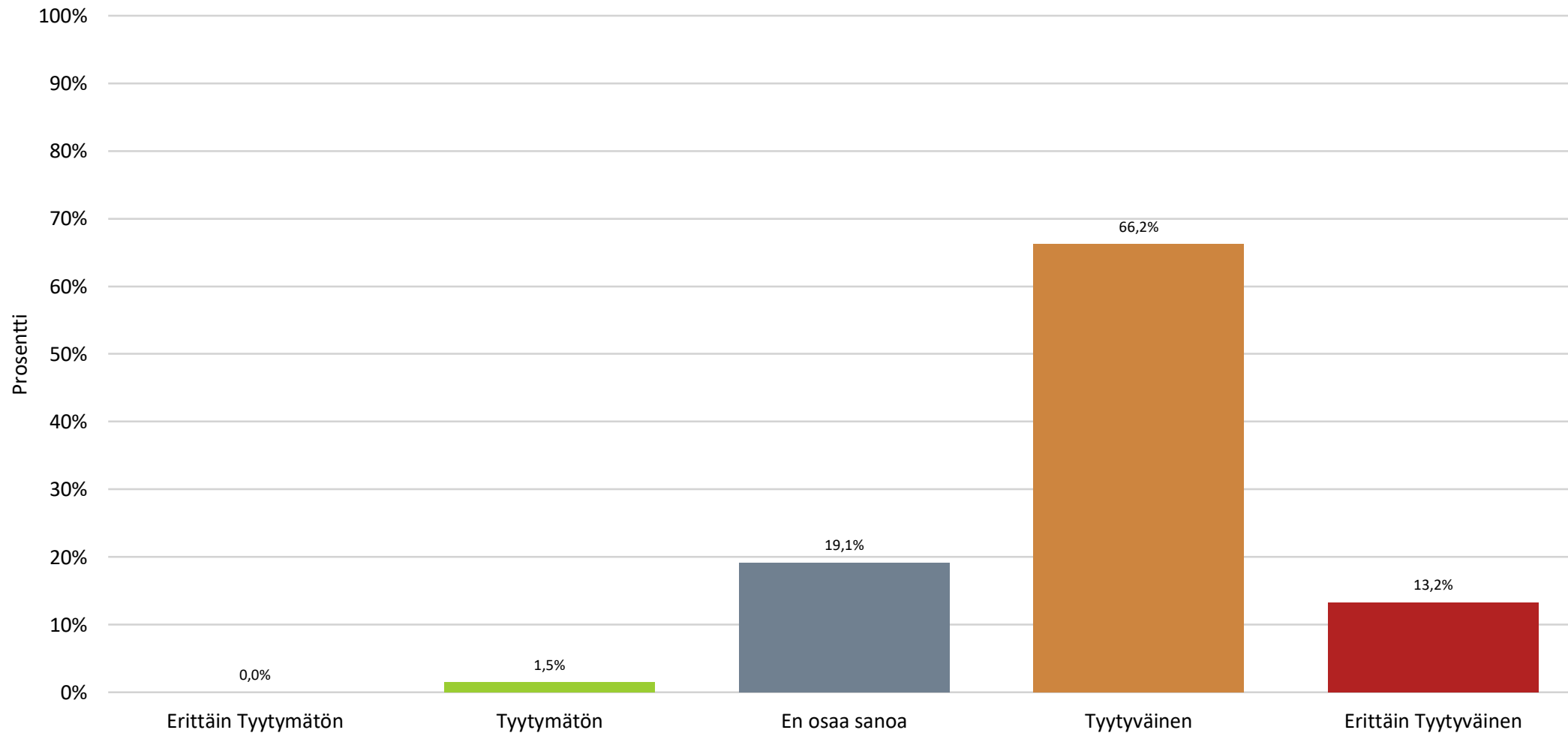
(71 yhteisövästääjää)

Millaista yhteistyötä nyt?

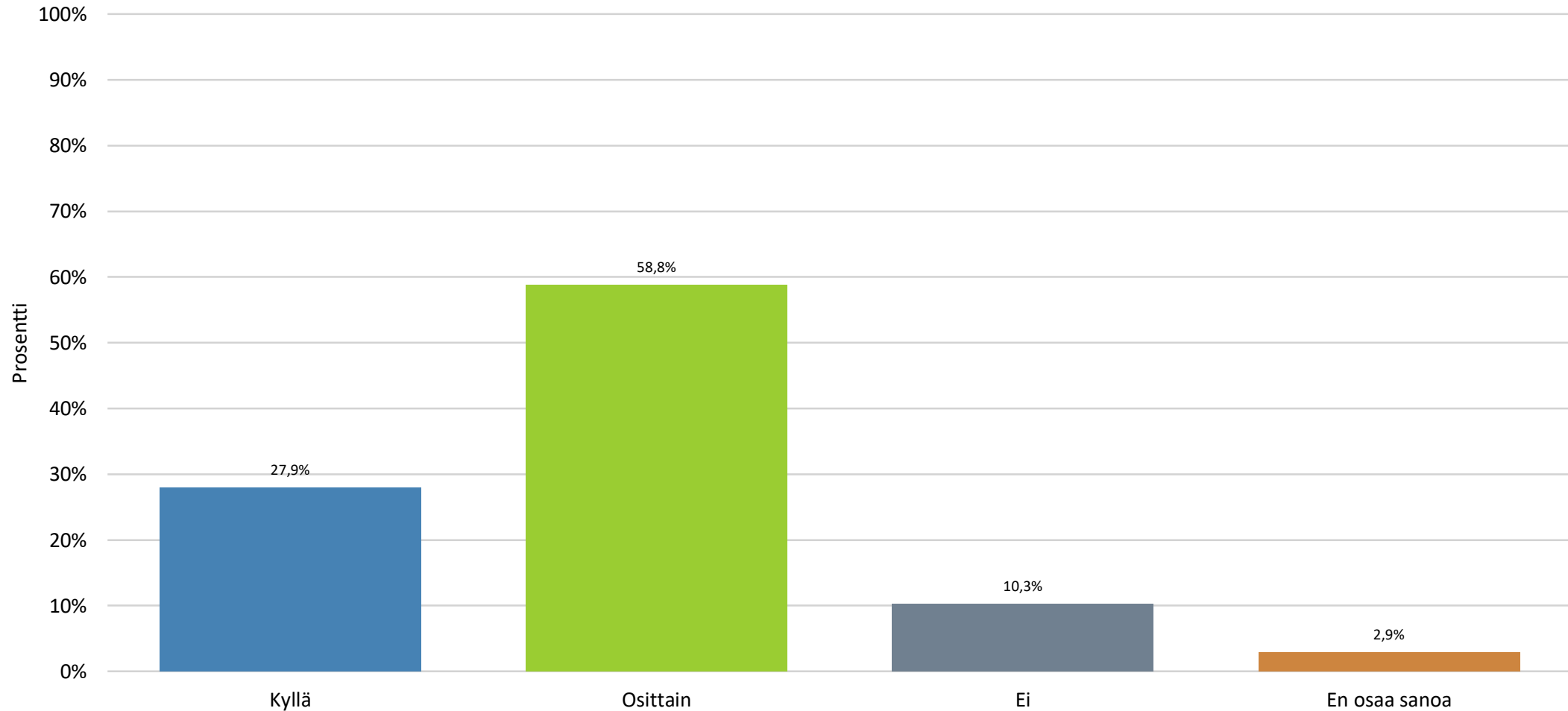

Kokemukset yhteistyöstä?

Vastaavatko olosuhteet tarpeita?

Kokemuksia ja toiveita

- Kaupunki voisi saattaa toimijoita yhteen.
Yhteistyön virittäminen:
kulttuuri-liikunta-nuorisotyö-kirjasto
- Tietoisuus toisten hankkeista ja kaupungin tilahankkeista
- Räättälöity apu ja tuki projekteille
- Yritysten näkeminen tasavertaisina kumppaneina järjestöjen rinnalla
- Nopeammat päätökset ja avustukset
- Oikeaa keskustelukumppania vaikea löytää
- Hankkeiden toteuttaminen kaupungin kanssa yhdessä

Kokemuksia ja toiveita

- Profiloikaa kaupungin palvelut, ei kaikkea kaikille
- Luovat keskittymät: lisää harjoittelu- ja työskentelytiloja
- Koulujen käyttäminen vapaa-aikatoimintaan
- Ulkoilu pitää nähdä liikuntana, ulkoilu tärkein liikkumisteko
- Perheiden vapaita vuoroja liikuntapaikoille
- Yhdenvertaisuusosaaminen yhteiseen jakoon

Aikataulu ja toiveet

Olosuhteiden suunnitteluperiaatteet viedään päätöksentekoon vuoden 2019 lopussa.

Kumppaneilta toivomme:

- Rehellistä palautetta nykymenosta
- Tarpeiden avaamista
- Toiveita ja ehdotuksia
- Hyviä esimerkkejä muualta
- Luonnosten kommentointia

Projektipäällikkö Kaarle Kurki (@hel.fi)

